

Mauri Turunen
Lausunto
Varistie 5
82430 Puhos
matap.turunen@pp.inet.fi
040 846 2441

Maa- ja Metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Lausunto esityksestä uudeksi kalastuslaiksi

Tutustuttuani huolellisesti MMM:n luonnokseen uudeksi kalastuslaiksi olen erittäin huolestunut monista esityksistä heikentää vapaa-ajankalastajien mahdollisuuksia harrastaa kalastusta, sekä monia lainkohtia, jotka eivät ota huomioon muuttuneita kalastustapoja. Siksi esitänkin muutoksia luonnokseen ja jo voimassa oleviin pykäliin.

2. Luku. 7 §

Onginta- pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja, sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava lupa KALATALOUSALUEELTA. Jos lupa pitää hankkia jokaiselta osakaskunnalta yhtä kilpailua varten, se johtaa isoilla järvillä jopa kymmenien lupien hakemiseen osakaskunnilta. Nykyisin kalastusalueet ovat antaneet luvat ainakin Pohjois-Karjalan alueella ja se on toiminut hyvin.

2. Luku 8 §

Sisävesillä yleisvesillä kalastuksen on tähän asti järjestäneet kalastusalueet. Sisävesien yleisvesien kalastuksessa ei ole ollut ongelmia ja kalastusalueet ovat voineet palvella vapaa-ajankalastajia tarjoamalla heille suuria yhtenäisiä järvi-kohtaisia lupa-alueita. Luonnosesityksessä kalastuksen järjestäminen esitetään siirrettäväksi Metsähallitukselle. Muutos on turha ja lisää byrokratiaa, kalastuksen järjestäminen voidaan jatkossakin antaa kalatalousalueen hoidettavaksi, näin ollen kalastajilla olisi edelleen käytössä isot yhtenäiset lupa-alueet.

2. Luku 13 §

ELY- keskuksen kautta saatava kaupallisen kalastajan lupa loukkaa 2. luvun 5 § Vesialueen omistukseen perustuvaa kalastuksen järjestämisoikeutta ja on siksi kalastusoikeuden haltijoiden päätösvallan loukkaus. Jos virkamiestyönä voidaan myöntää "Kaupallisia kalastuslupia" tuntematta kalavesiä ja olosuhteita vesistöissä, niin kenelle kuuluu kalastonhoito ja istutukset? Kaupallinen kalastus vaatii kuitenkin huomattavan isoja alueita. Esimerkiksi muikunkalastus ammattimaisesti vaatii yhden Suomen parhaista muikkututkijoista pitämän luennon pohjalta 2000-6000 ha syvänealuetta ja silti on seurattava kestäkö kanta kannattavaa pyyntiä.

2. Luku 14 §

Tämä pykälä loukkaa osakaskuntien oikeutta hinnoitella omat yksikkömaksunsa ja määränsä.

2. Luku 15 §

ELY-keskuksen päätökselle annetaan omiutuinen Jumalainen oikeus. Valituksesta huolimatta se on voimassa! Tämä menettely on ainutlaatuista suomalaisessa lain säädännössä.

3. Luku 22 §

Kalatalousalueiden muodostaminen liian suuriksi vie päätösvallan ja tietämyksen järvien ja kalaston tilasta pois paikallisten kalastusoikeuden haltijoiden ulottumattomiin. Pohjois-Karjalassa on hyvin toimivat isot kalastusalueet ja niillä on hyvin hoidettu lupapolitiikka ja kunnossa oleva talous. Jos kalatalousalueet muodostetaan aiemman esityksen valuma-alueen pohjalta, niin se johtaa älyttömän suuriin kokonaisuuksiin.

3. Luku 32 §

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä on tarpeen vain kalatalousalueiden rajojen muodostamisessa. Sen jälkeen sen ylläpito aiheuttaa vain ylimääräisiä kokouksia ja kuluja. Kun uusia kalatalousalueita muodostetaan, säädöksellä tulee varmistaa, että kalastusalueen varat jäävät jatkossakin uuden kalastuslain tullessa voimaan kyseisen vesialueen käyttöön. Toivottavasti otetaan oppia 2000 luvun alun Vapaa-ajankalastusjärjestöjen pakkoliitoksesta, missä ministeriön määräyksellä järjestöt ajettiin yhteen ottamatta säädöksissä mitenkään huomioon varojen siirtoa uudelle organisaatiolle.

4. Luku 36 ja 37 §

Pykälässä 36 esitetään, että ELY-keskus ohjeistaa KHS:n. Pykälässä 37 sama organisaatio toimii myös hyväksyjänä. Sama taho ei voi toimia ohjeistajana ja hyväksyjänä. KHS:n suuntaviivoista määrätään jo laissa ja KHS:n sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. KHS:n käsittely alueellisessa kalatalouden yhteistyöryhmässä on täysin turhaa ja lisää vain ylimääräisiä kuluja ja kokouksia.

5. Luku 41 §

On järkevää, että eri pyydyksille määritellään yhtenäiset pyydysyksikkömäärät. Osakaskunnilla pitää olla kuitenkin oikeus hinnoitella yksiköt ottaen huomioon vesialueensa olosuhteet ja kalastusmahdollisuudet. On otettava huomioon, että muutamat kalastusalueet ovat jo myyneet koko kalastusalueen tai sen pääjärven lupia, joka on ollut kalliimpi kuin yksittäisen osakaskunnan yksikkömerkki. Tuleville kalatalousalueille pitäisi jo nyt määritellä oikeus ottaa hoitoonsa yksikköjenmyynti osakaskunnilta sopimusteitse, ettei heti ole tarvetta säätää uusia asetuksia tehtävien siirrosta.

Miten harppuuna kalastus määritellään yksiköinnissä ja mitä lupia se vaatii?

6. Luku 46 §

Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet.

5) Koukun tahallinen tartuttaminen kalaan ulkopuolelta. Mateen pilkintä madeharalla pitäisi kuulua luvallisiin kalastustapoihin, koska siinä käytetään yleensä syöttikalaa tai vastavaa ja sitä harrastetaan paljon. Made on yleensä aina kiinni syöttikalakoukussa ja madeharankoukut varmistavat kalan ylöstulon.

6. Luku 48 §

Miten yksikkömerkkiä ei tarvitse asettaa pyydykseen tämän pykälän mukaan, kun 5. luvun 41 § määritellään yksikköarvot kaikille pyydyksille?

6. Luku 50 §

Tähän pykälään pitää saada jokin tarkempi määritelmä kesämökkien ja asuntojen rantasaunojen ympärille, koska etenkin ravustajat häiritsevät omistajia jatkuvasti tuomalla pyydyksensä laitureiden viereen.

6. Luku 53 §

ELY-keskus ei saa tehdä hallintopäätöksiä mielivaltaisesti virkamiestyönä, vaan päätöksen tulee perustua kalatalousalueen esitykseen tai KHS:n . ELY-keskuksen tehtävä on vain tehdä hallintoesitys eli vahvistaa päätös.

6. Luku 57 §

ELY-keskuksen tulee voida muuttaa kalojen alamittoja vain kalatalousalueen esityksen pohjalta KHS:n mukaisesti. Päätökset tulee aina tehdä yhteistyössä kalatalousalueen kanssa. Jos virkamiehille annetaan liikaa yksin tehtäviä päätöksiä, on suuri vaara mielivallan käyttöön.

7. Luku 62 §

Yleinen kalan kulun turvaaminen.

Kalastus on määritelty selvästi, mutta VOIMAYHTIÖT ja niiden vastuu on jätetty taas kerran ulkopuolelle uhanalaisten lohikalojen hoidossa. Kalastajille on asetettu ja asetetaan uusia rajoituksia, mutta tänäkin syksynä sähköyhtiö tuhosi suurin ponnistuksin aikaan saadun luonnonkutualueen omilla poikkeusjuoksutuksilla Pohjois-Karjalassa.

9. Luku 78 §

18 vuotta ja 65 vuotta täyttäneiden oikeus kalastaa ilman kalastushoitomaksua pitää säilyttää uudessakin kalastuslaissa. Jo nykyisen hallituksen ohjelmassa maksuttomia ja maksullisia yleiskalastusoikeuksia kehitetään ja laajennetaan kestäväällä tavalla laajojen kansalaispiirien luontoharrastuksena. Monelle pienituloiselle muutaman sadan euron eläkkeensaajalle saatu oma pyytämä kala antaa pientä helpotusta ruoan hankintaan.

Yhdenkortin mallissa viehekalastusluvan myynti kaikille kalastajille on väärin, viehekalastajat voisivat lunastaa lisäosan perusmaksun päälle.

10. Luku 90 §

Saaliin myyntirajoitus harrastajakalastajille on turha ja sen kiellon valvominen täysin toivotonta, sekä aiheuttaa ihmisille lakien kunnioittamisen väheksymistä. Kotimaisen kalan käyttöä pitäisi lisätä, eikä keskittyä pelkästään lohikalojen suojeluun, niitä ei esiinny joka järvestä, mutta muita erinomaisia ruokakaloja esiintyy lähes joka vesistössä.

Lisäksi jo voimassa olevaa pyydysten merkintää voisi korjata vastamaan tätä päivää. Verkot pitäisi aina merkitä 120 cm lipuilla vesistöstä riippumatta, mutta **katiskat** pitäisi merkitä aina **40 cm lipuilla**, koska NYKYINEN katiska kalastus tapahtuu pääasiassa selkävesillä. Ammattikalastajatkin pyytävät nykyisin ison osan kaloistaan kymmenillä katiskoilla ja jos kaikki katiskat merkitään verkkojen tapaan, niin kukaan ei ota selvää onko kyseessä verkko vai katiska ja miten ajetaan uistella takilan kanssa. Tämä säännös on aiheuttanut jo kiistoja valvonnanyhteydessä.

Hyvää ja järkevää kalastuslakia, sekä Kotimaisen kalan käytön lisäämistä toivoen!

Mauri Turunen

Keski-Karjalan kalastusalueen vpj.

Puhoksen yhteisen kalaveden osakaskunnan sihteeri

Kiteen Kalakaverit ry:n jäsen

Pohjois-Karjalan vuoden 2012 Kalamies

Vapaa-ajankalastaja ja kalankäsittelyn neuvoja.